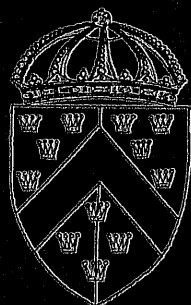

Mars 2011, A.D. 1997

Nordkronan

Riksförbundet Nordrikes tidning

Blir en riddare vår näste kung ?

Nordkronan i det våta Nordrike

Om Nordkronan

Nordkronan är Riksföreningen Nordrikes tidning. Föreningen är en ideell, politiskt och religiöst obunden, historisk förening. Den är sammansatt av fristående lokalaföreningar som sysslar med återskapande av den period som i dagligt tal kallas medeltiden.

Nordkronan gör inga anspråk på att återge Riksföreningen Nordrikes officiella ståndpunkter utom där så särskilt anges.

Allt material i Nordkronan får fritt återges i andra publikationer om källan och författaren anges.

En prenumeration kostar från 50 kronor för tre nummer till 130 kronor för tolv.

Prenumeration betalas till postgirokonton 34 42 82-9, betalningsmottagare Medeltidsföreningen Nordrike. Skriv prenumeration Nordkronan, namn och adress. Prenumeration är fristående från medlemskap i Riksföreningen.

Bidrag till tidningen mottages tacksamt.

I detta nummer

Nordrikes Konung och Drottning	3
Nordrikes ämbetsmän	3
Nordrikes lagsagor och härader	4
Vad kan marskar annars kallas ?	5
Ett skrå för kalligrafer	6
Bågskyttekaptenen vid penman	6
Liungas Mjöödbad i april	7
Korten klara för slässasugna	7
Digerdöden, svarta döden...	8
Konungen och drottningen talar ut	9
Utmärkelser	10
Kunglig befallning, Öppet brev	11
Nordrikes Riksdag	12
Skvaller från Viken	13
Fest i Arinholm	14
Från Riksdrotsen	15
1300-talets pang och bom	15

Ronung och Drottning

Ragnvald Örijansson och Agnis Dlofsdotter

Fredrik Ekehed och Lova Kempe, Kantorsgatan 32 II:270, 754 24 Uppsala. Tel 018-24 73 30

Nordrikes ämbetsmän

Riksbrotts: Felix Melanchton, Mikael
Thuvesholmen, Sigtunagatan 16, 214 29
Malmö. Tel 040-92 75 90 hem, 046-222 85
43 arbete. Epost:mikael@maths.lth.se

Öf Riksmarsk: Torulf Svartkatt, Tobias
Tinglöf, Fänkålsgratan 15, 754 47 Uppsala.
Tel 018-24 12 51

Öf äktmästare: Padraig Gliadrachan Caellach,
Anders Nordström, Havsörngsgatan 103, 556
11 Jönköping. Tel 036-18 52 85

Öf lögskyttekapten: Matthias Gunnarsson,
Mathias Malm, Värmlandsgatan 2, 214 28
Malmö. Tel 040-96 77 46

Riksfänstler: Ingrid Sömmerska, Ingela
Sjömark, Vänortsvägen 6:27, 977 54 Luleå.
Tel 0920-21 16 37. Epost:
ingela@ludd.luth.se

Öf äktmästare: Lovisa Halvardsson,
Silfverbäck, Nenne Damberg, Stallvägen
19:102, 352 52 Växjö. Tel 0470-838 91.
Epost: nenne@mail.tufvan.hlc.se

Öf öfsloman: Rebecca de Guiscard, Maria
Rehn, Fältvägen 1, 163 57 Spånga. Tel 08-
761 32 95

Öf Krönfö: Michael Halvarsson, Tanum
Käraby 19, 457 91 Tanumshede. Tel 0525-
206 57,

Epost:michael.halvarsson@mailbox.swipnet.se
Kunglig ceremonimästare: Henrik Beobastus von
Hohenheim, Roger Ljungholm, Birkagatan 24
nb, 113 39 Stockholm.
Tel 08-30 73 96

Läsningen av detta nummer
av Nordkronan förutsätter att
man har viss känsla för att
texter inte slutar där de slutar
utan fortsätter på nästa sida.
Till och med om denna sida
måste vändas fram för att
synas.

Annat var det på medeltiden.
Då slösade skribenterna inte
med orden.

Krönikören

Riksdrotsen (den alltjämt ordinarie)

Nordrikes lagsagor och häraden

Agaria (Österåker)

Lagman: Archibald Swanston

of Seaborough

Fredrik Kurtson

Söravägen 287

184 37 Åkersberga

Telefon 08 - 540 694 94

Email

fredrik.kurtson@allgon.se

Liunga (Linköping med

Stenomnejd)

Borgmästare: Tordis

Torulfsdotter Svartbjörn

Heidi Hermansson

Norrtorpsgatan 29

184 32 Linköping

Telefon 013 - 17 89 32

Torsheim (Skåne)

Lagman: Magnhild Olofs-

dotter

Ann-Marie Andersson

Balladgatan 47

215 71 Malmö

Telefon 040-19 15 68

Ulvsberget (Skaraborg)

Lagman: Aodhan MacNiall

Jonas Söderqvist

Kaplangsgatan 10

541 34 Skövde

Telefon 0500 - 41 36 89

Email: a95jonso@ihm.his.se

Arinholm (Kalmar)

Länsherre: Roger de Carnac

Peter Jonasson

Spårvägen 10

385 50 Söderåkra

Telefon 0486 - 217 33

Midvik (Dalarna)

Lagman: Ulv Ingvorasson

Björn Gustavsson-Ny

Lärkvägen 10

780 41 Gagnef

Telefon 0241 - 11 62

Frostheim (Boden - Luleå)

Lagman: Ulf Mjödtinga

U. Jörgen Öhman

Professorsvägen 29

977 51 Luleå

Telefon 0920 - 978 15

Email: bubba@ludd.luth.se

Rejdgotaland (Karlshamn)

Lagman: Disa Rasmusdotter,

Lotta Rantil

Fortifikationsgatan 5

371 31 Karlskrona

0455-189 77

Upptuna (Uppsala)

Häradshövding: Helena

Victor

Lästmakargatan 10 A

754 34 Uppsala

Telefon 018 - 25 17 77

Email:

helena.victor@arkeologi.uu.se

Gotvik (Göteborg)

Lagman: Brynolf Haraldsson

Andreas Karlsson

Hjulmakaregatan 14 B

412 61 Göteborg

Telefon: 031 - 209314

Riddersholm (Stockholm)

Lagman: Heinrich Beobastrus

von Hohenheim

Roger Ljungholm

Birkagatan 24 nb

113 39 Stockholm

Telefon 08 - 30 73 96

Viken (Uddevalla med omnejd)

Lagman: Alienora Leifsdotter

Eleonore Liljenström

Österled 5 B läg. 220

451 34 Uddevalla

Telefon 0522 - 320 01

Gyllengran (Medelpad)

Lagman: Walter Henriksson

Jerv

Stefan Burström

Mårdvägen 4

862 00 Kvisleby

Telefon 060 - 56 09 90

Skelitta

Lagman: K Jörgen Öhman

Hyttgatan 18

932 32 Skeleftehamn

Telefon 0910-337 55

Juneborg (Jönköping)

Lagman: Ulfr Raude

Frank Isaksson

Norra Strandgatan 70

553 20 Jönköping

Telefon 036 - 12 47 52

Theleborg (Växjö)

Slottsfru: Lovisa

Halvarsdotter Silfverbäck

Nenne Damberg

Stallvägen 19:102

352 52 Växjö

Telefon 0470 - 838 91

Från riksmarsken

Vad borde man egentligen kalla marskarna i lagsagorna ?

Min fasta övertygelse har alltid varit att det, historiskt sett, inte funnits denna mängd marskar i landet som det finns nu. I det följande förklarar jag varför.

Vid en första anblick i ämnet kan man förlora sig i diverse namn och benämningar på befallningsmän i hären. Dessa benämningar överlåter jag till Nordrikesfänikan. Dessa befallningsmän motsvarar inte vad vår tids marskar gör.

Men för att från början göra en lång historia kort: Vårt värnplikssystem härstammar som bekant från vikingatiden, då man benämnde företeelsen ledningsplikt. Senare dyker rusttjänst upp, men då mer som en plikt som adeln måste stå till tjänst med. När budkaveln gick och det budades ledung, var det hövdingen som ordnade folket. Men när budkaveln gick senare på medeltiden och uppådet samlats var det lokala i socknen tillsatta rotmästare och fjärdingsmän som hade kontrollrat att alla vapenföra män hade sin utrustning i ordning. Sedan var det bara för fogden att indela folket i rotar och fänikor. I fredstid hade rotmästaren och fjärdingsmannen andra arbetsuppgifter såsom nämndeman, skrivare, rättare eller något annat. Så det var inte vilken bonddräng som helst som fick ämbetet.

Författaren Peter Englund skriver i "Ofredsår": "En särskild kommissarie, traktens fogde, länsman, några officerare och en nämnd med folk från trakten samlade socknens alla män runt tingsplatsen och utsåg vilka av dem som skulle marschera iväg."

Notera att "Ofredsår" utspelas under 1600-talet. Benämningar och rutiner har förändrats något men citatet ger ändå en bild av hur inskrivningarna kunde gå till under medeltiden. Nämnd från trakten kan motsvaras av äldermannen, eller byälste som under medeltiden kunde vara inblandad i allt, även inskrivningen av soldater från byn. Länsmanen motsvarar rotmästaren eller fjärdingsmannen.

Var man adelsman - adelsmannen kunde

förutom riddare vara länsherre, greve, baron eller dylikt - var man belagd med rusttjänst. Och utöver sin egen insats förde man befäl över sina rusttjänstryttare, en rote, som till sin storlek räknades ut i förhållande till adelsmannens inkomster.

Var man besättning i en borg eller befästning kunde man räkna med att tas i anspråk för hären. Då var den centrala figuren en kapten eller slottets hövitsman såvida inte länsherren, adelsmannen som fått förläningen, själv var det. Besättningen utgjordes av indelta bönder som på detta sätt kunde betala sin skatt. Annars fick slottshövitsmannen hålla med inhyrda knektar vilket var dyrt.

Om någon är med i Nordrikesfänikan kan man tänka sig fänriken, fanbäraren, som central figur. Hövding, rotmästare, älderman, fjärdingsman, kapten, fänrik och så vidare. Mitt förslag är att man kan välja bland dessa benämningar beroende på hur den egna lagsagan är uppbyggd - för att få en mer tidsenlig titulatur. Välj en lämplig titel och rapportera till mig. Annars blir det marsk fortsättningsvis också. Finner ni andra passande titlar så är jag mycket intresserad av att ta del av dessa.

Svartkatt

Bli din egen kårsköv.

Skriv i Nordkronan om det mest privata, det mest offentliga, det upprörande, det föredömliga, allt det som gör Riksdagen och Mjööbbadet i april till en angelägenhet för rikets alla läskunniga.

Skriv Nordrikes folk - skriv !!

Läs vår drottning Agnes befallning till alla skrivkunniga på annat håll i Nordkronan.

Ännu ett skrå börjar se dagens ljus

Denna gång ett skrå för dig som är intresserad av kalligraf, illumination, bokmåleri...har du aldrig försökt dig på dessa gamla tekniker föruts å är det dags nu . Eller har du kanske börjat din bana som skrivare och vill lära dig mer ? Vill du utbyta erfarenheter med likasinnade ? Vill du träffa andra som i en evighet kan sitta och undersöka fornen på ett A ?

Då är det idè att höra av sig till Nordikes nybildade skrivarskrå. Vilket man lättast gör genom mig, Myra Lea (Maria Franzon), som fungerar som åltnästare. Tanken är att åltnästaren i skrivarskrået skall försöka bygga upp ett kontaktnät mellan alla skrivare i riket. Ett kontaktnät som fungerar till både medlemmarnas och rikets bästa. Nordrike har ett stort behov av skrivare så förena nytta med nöje och gör människor glada med dina arbeten !

Utbytet av erfarenheter kan ske på många sätt. Dels på vanligt sätt genom skråmöten, små skrivarhelger, litteraturtips med mera. Dels har jag en förhoppning om att kunna starta en form av samarbete för dem som så önskar. Det skulle kunna fungera efter en gammal princip där alla odlar sina specialiteter och utför dem efter bästa förmåga. Jag tror att denna metod kan ge vackra resultat och nyttiga erfarenheter för dem som arbetar ihop. Det är svårt att tillsammans arbeta fram en bra helhet, men både roligt och lärorikt !

Vill du odla dina intressen, dela med dig av kunskap, bistå riket med dina tjänster ? Hör i så fall av dig till mig så snart som möjligt.

Myra Lea (Maria Franzon)
Vasavägen 22, 582 33 Linköping
tel 013-12 56 51, e-post: ni.ma@linkoping.telia.com

Några ord från bågskyttekaptenen

Till att börja med några ord om mig själv. Mitt namn i medeltidsföreningen är Matthias Gunnarsson och jag hör hemma i lagsagan Torsheim. Som bågskyttekapten har jag ansvar för bågskyttet i Nordrike, till stor del en administrativ tjänst.

I den moderna världen heter jag Mathias Malm och bor i den vackra staden Malmö i det fina Skåne.

Jag vill meddela att jag översatt William de Corbies bågskytte regler och gjort en del tillägg och ändringar. Min tanke är att bågskytteintresserade ute i lagsagorna skall kunna beställa ett exemplar av reglerna.

Jag vill (samtidigt) att bågskytteansvariga eller intresserade i lagsagorna hör av sig till mig så att jag kan föra ett register över bågskytteintresserade. Det är meningen att det skall finnas marskar och sergeanter i alla intresserade lagsagor. Detta underlättar när man arrangerar bågskyttetävlingar.

Min ambition är att det under ett evenemang skall förekomma många olika bågskyttmoment och en del teori vad gäller bågskytte. Det skall också finnas möjlighet för nybörjare att prova bågskytte under ett evenemang.

Jag har tänkt prova en del nya tävlingsformer under Knäckebrödskriget 97.

Alla som har frågor eller funderingar angående bågskytte får gärna höra av sig.

*Matthias Gunnarsson
bågskyttekapten*

Liungas Mjödbad, Nordrikes Riksdag och historiska nöjen 25-27 april

Året är 1400 och Vadstena, nejdens medeltida högborg, har precis mottagit sina stadsprivilegier. Äntligen kan de gryende krafterna i staden börja blomstra. För att fira detta har folk från hela nejdens strömmat till staden för att förbedera det tredje och ställigaste Mjödbad som skådats i denna denna del av världen. Man bjuder rikets alla invånare välkomna till Vadstena Slott fjärde helgen efter påsk, där festligheterna kommer att äga rum. I samband med dessa festligheter kommer Nordrikes Riksdag att hållas innanför stadens vallar under lördagen.

För dem som önskar börjar festligheterna redan om aftonen den 25 april och varar i dagarna tre.

Inkvartering och ett lättare kvällsmål kan erbjudas redan under fredagen. Lördagen erbjuder en rad historiska aktiviteter i 1400-talets Vadstena. Staden hyser goda förhoppningar att kunna locka dit goda cycklare från landets många hörn. Samt även några duktiga dansmästare som mer än gärna lär ut lite av sina konster under dagen.

För alla som önskar delta kommer rikets Riksdag pågå under lördagen. Framåt aftonen vankas det stor bankett på Vadstena Slott med gycle och dans tillsammans med mycket mat, god mat och så mycket mjöd du kan dricka. Aldrig har det hänt att mjödtunnorna sinat på ett mjödbad!

Sista anmälningsdag för mjödbadet är redan 1 april, då vi tidigt måste veta hur mycket mjöd som skall bryggas. Ange tydligt önskad övernattnings, frukostar, lunch, bankett samt naturligtvis namn, adress och ungefärlig ankomsttid. Glöm inte att ange namn på inbetalningsblanketten. Sent inkommen anmälan och betalning kan inte garantera övernattnings, måltider eller bankett.

Mer information om Riksdagen ges av Nordrikes ämbetsmän och naturligtvis är det möjligt att bevista Riksdagen utan att delta i stadens festiviteter. Önskas övernattnings och

måltider - sänd en skriftlig anmälan som ovan.

Övernattnings	30:-/natt
Frukost	20:-
Lunch	25:-
Bankett	180:-
Förseningsavgift	20:-

Har man inte möjlighet att åka bil tar man lättast tåget till Linköping eller Motala varifrån det går bussar ända fram. Mer utförlig vägbeskrivning skickas med bekräftelsen av din anmälan.

Skriftlig anmälan till Liungas borgmästare Tordis Torfulsdotter Svartbjörn (Heidi Hermansson) Mårdtorpsgatan 9, 2 tr, 582 51 Linköping.

Betalning sker till vår skattmästare Hedda Persdotter, postgiro 492 42 09-2, betalningsmottagare: Lena Elfving.

Är du allergiker, vegetarian eller dylikt kontakta i god tid Myra Lea (Maria) på telefon 013-12 56 51.

Hej alla slåssasugna Nordrikare!

Här är ett meddelande från riksmarsken igen. Nu är auktoriseringskorterna snart klara. Er lagman eller marsk kommer snart att inneha en bunt över dessa, och bör då snarast skriva ut till er som redan har SCA -auktorisering. Detta kort gäller alla kategorier av kämpalek. Allt från rottingstrid, lätt kämpe över fäkting till diverse auktoriseringar av marsk i de olika slåssa stilarna. Lagmannen eller marsken skickar sedan en lista till mig över de som denne har skrivit ut kort till. Om det händelsevis skulle finnas två auktoriserade marskar i er lagsaga är det inget som hindrar att ni utför egna auktoriseringar "hemma". Skicka mig en lista över vilka ni auktoriserat. Annars kommer vi att försöka arrangera auktoriseringar vid Knäckebrödskrigsvenemanget.

Om ni har en ansvarig marsk i er lagsaga,

ring mig och avslöja namn och adress så kan jag skicka auktoriseringskort. Medlemskap i Nordrike är en förutsättning för auktorisering.

*Svartkatt
Tobias Tinglöf, Fänkålsgratan 15
754 47 Uppsala, tel 018-24 12 51*

Digerdöden, svarta döden...

av Ylva Gunnarsdotter/Marie Ekman,
Upptuna

”Sorg överallt, överallt fasa ! När har något sådant varit sett eller hört ?

Husen står tomma, städerna äro, öde, åkrarna oskötta, vägarna täckta med lik.

Överallt en fasansfull ödslighet, Fråga historikerna, de tiger. Fråga läkarna, de står bestörta. Fråga filosoferna, de rycker på axlarna och rynkar pannan och med fingret på munnen bjuder de tystnad. Skulle du tro detta, du eftervärld ?

Vi själva som ser allt detta, tror det ju knappast. Och ändå övertygar oss de hopade liken och de ömma förlusterna om att det inte är någon tröm. Oh, du lyckliga eftervärld, du som inte hör denna jämmer, du tar kanske detta mitt vittnesbörd för en dikt.”

Citatet är hämtat ur ett brev skrivet av den italienske författaren Francesco Petrarca (1304-1374) till sin bror.

Det som orsakar pest är en bakterie som heter *Yersinia (pasteurella) pestis*. Den leder till en infektionssjukdom med tre varianter; böldpest, blodförgiftningspest och lungpest.

Bakterien finns främst hos gnagare, såsom råttor, kaniner och ekorrar. Pesträttan liknar vår bruna husråtta men har gula hårstrån i den bruna pälsen. Pesträttans loppor härbärgerar pestbakterien. Rättan är bara värdjur och drabbas inte själv av pesten. Vid störningar i rättans liv vandrar den iväg och möter då andra råttor som ej är motståndskraftiga mot bakterien. De dör och lopporna blir hemlösa. Loppornas maginnehåll och avföring smittar värdjuret.

Blodpest var en slags blodförgiftning där bakterierna påverkade blodet så att det blev mörka blodningar under huden, därav namnet

svarta döden.

Lungpesten är luftburen och den mest smittsamma varianten. Den smittar genom luften från den lungpestdrabbades hostningar. Sjukdomen yttrar sig så att man blir stel, får en sjukdomskänsla, huvudvärk, kräkningar, feber och blod, och vattentillblandade upphostningar. Hallucinationer uppkommer och andningen blir hastig och döden inträder efter cirka 4-5 plågsamma dagar. I lungpest dör närmare hundra procent av de som insjuknat.

Böldpest smittar genom var och lopporsbett och yttrar sig genom svullna lunkförlår i armhålor, under käken och knäveckan. Man får då hög feber, blir utmattad och väldigt törstig ! Sedan påverkas nervsystemet med hallucinationer, kramper, medvetlöshet och död (om man inte frisknar till). Dödligheten i böldpest varierar mellan 30 och 70 procent.

Upprinnelsen till den medeltida pestepidemin var en rad naturkatastrofer - vulkanutbrott, jordbävningar och översvämningar som inträffade år 1333 i Asien.

De ledde till torka och hungersnöd. Denna förändring i rättornas liv ledde till omfattande råttvandringar. Därmed spreds pesten.

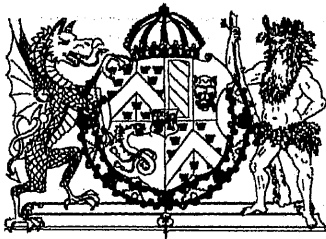
I Europa (tror man) gick 25 miljoner människor under, mer än en fjärdedel av världsdelen befolkning. Samma sak skedde i Afrika och Asien. År 1334 bröt pesten ut i Kina. 1346 var pesten framma i Syrien och Egypten. Till Europa kom pesten först till Krim. Det var korsfararna som förde med sig pesträttan hem till Europa med sina båtar. Myten berättar om hur handelskolonin i staden Jaffa på Krimhalvön blev smittad. Kaffa var under denna tid belägrad av tartarerna. Angripna insjuknade och innan de retirerade såg de till att smittan även infördes i staden. Med hjälp av en katapult kastades några pestlik in i staden.

Panik utbröt och de som kunde flydde med fartygen och smittan tog med sig smittan hem till Italien. Sommaren 1348 kom pesten till Paris. Då syntes två kvällar i rad ett lysande eldklot på västerhimlen...

Fortsättning i nästa Nordkronan.

Källa: Hansson, M. Sanner, J. 1982, Livet

var pest ! Hur man förklarar, skyddat sig mot och behandlat sjukdomen pest förr och hur man gör det i dag. Vårdhögskolan, institutionen för omvårdnad, Landstinget i Uppsala län.

Ekeholm den andra dagen i månaden februius

Vördade och högt ärade undersåtar

Nu närmar sig så småningom sommaren. Och det är hög tid för er att ta fram kandidatpar till kongavalet som går av stapeln i Visby.

Vi skulle med den här artikeln vilja göra lite reklam för kronan så att ni vill ställa upp som kandidatpar.

Det är roligt att vara konung och drottning. Ni får oss att känna oss speciella och förhoppningsvis får vi er att känna er speciella. Dessutom är det väldigt bekvämt att bli upppassad och intressant att bli fjäskad för. Och så får man bära de vackra kronorna, för att inte tala om kröningsmantlarna, riksäpplena och spiorerna.

Det är ett arbete att vara konung och drottning. Men det är också en lek. Det är viktigt att man har distans och tar uppgiften på för stort allvar för då är risken stor att det blir tråkigt och pretentiöst. Det är också viktigt att man försöker skilja på drömmen och verkligheten - i leken spelar man en roll. Men det är lätt hänt att man ibland glider över gränsen mellan fantasi och verklighet, fast det är väl i och för sig därför vi alla vill vara med i en sådan här förening.

Det gäller att som konungapar försöka vara opartisk och taktisk. Man måste tänka på vad man säger eftersom folk tydligen bryr sig om vår uppfattning (vilket är mycket svårt att tro i början). Det är t.ex. lätt att man förolämpar en person genom att låta någon enligt den personen mindre värdig sitta vid sin sidan under en bankett. Och det kan också vara oklokt att vid en konflikt välja sida. Däremot tycker jag att man gott kan hålla sig med favoriter vid sitt hov, eftersom det är något som förekommit hos de flesta monarker genom tiderna. Få fortsätt gärna fjäska, kanske ni kan få en plats vid hovet. Var inte blyga för att närma er oss. Vi känner oss bara hedrade Att på grund av personliga konflikter slänga folk i fångelsehålor är väl också något som alltför ofta förekommit genom historien, vi vill dock inte rekommendera det här.

Vi försöker bygga upp en riktigt hovstat runt våra personer, som har till uppgift att på olika sätt hjälpa oss. Det kan vara allt från påklädning till underhållning. Det gör situationen till en helhet. Det är roligt även för dem som uppvaktar, eftersom de då får en viktig roll att spela. För att man skall kunna göra det här på ett bra och fantasifullt sätt krävs det att man sätter sig in i historien på ett annat sätt än vanligt. Man kan försöka lära sig hur man levde, vad ett konungapar gjorde, hur ceremonier såg ut, hur de uppvaktades, hur de tänkte. Vi vill försöka leva oss in i våra roller så troget som möjligt.

Rent konkret så har ett konungapar ett antal uppgifter. Det som syns mest är att vi delar ut utmärkelser (rekommendera mera, gärna till de högre adelsständerna, exempelvis friherre/friherinna). Vi ordnar förhoppningsvis underhållande ceremonier. Vi godkänner också gärna olika

kungliga kompanier. Vi har ingen makt över föreningen, men det är bra om vi närvarar vid riksdagarna. Vi skall åka på så många evenemang som möjligt, vilket inte alltid är helt lätt när man har små barn. Det är dessutom mycket kostsamt, därför är vi mycket tacksamma för de ekonomiska bidrag vi fått av vissa grupper som bjudit in oss till fester.

Det vi velat visa med den här artikeln är vårt sätt att regera. Vi använder oss ofta av förebilder från 1500-talet. Till exempel så gjorde vi vår kröning efter förebild från Erik XIV:s kröning. Men det är inget som säger att det är rätt eller det enda sättet att agera. Nästa kungapar kanske är vikingar och då passar det inte så bra med en 1500-tals kröning. Då är det roligt om de vill ordna sin kröning och sitt hov på ett annat sätt än vi gör. Alla sätt är bra och ombyte förnöjer.

Vi hoppas att det är många som vill ställa upp o kungavalet i augusti för det är roligt att regera över ett så troget folk som ni, Nordrikingar. Och var inte rädda för att ställa upp, Det är inte svårt att vara konung och drottning. Det är bara en lek. En rolig och lärorik lek.

Agnes Regina

Ragnvald Rex

Utmärkelser utgivna av Konung Ragnvald och Drottning Agnes

Friherre till Gåseborg, herr Erik Ålstene (Riddersholm)

Friherre till Storhärad, Herr Roland von Adlerqreutz (Arinholm)

Gyllene bandets orden:

Matthias Gunnarsson (Torsheim)

Sköldebrev:

Lovisa Halvarsdotter Silverbäck (Theleborg)

Roland von Adlerqreutz (Arinholm)

Karl från Skelitta (Skelitta)

Ingrid Sömmerska (Frostheim)

Björn Thormundsen (Torsheim)

Erasmus dan Digitus (Arinholm)

Ulf Mjödunga (Frostheim)

Torulf Svartkatt (Upptuna)

Felix Melanchton (Torsheim)

Robin della Crociera (Torsheim)

Alionora Leifsdotter (Viken)

Frälsebrev:

Gerdeka Olofsdotter (Upptuna)

Nicodemus Athanasius Paladio (Upptuna)

Jeanne de Batz (Torsheim)

Urd Torstensdotter (Arinholm)

Rudolfo Rodriguez (Torsheim)

Magnhild Olofsdotter (Torsheim)

Kunglig befallning

Wij Agnes, Nordrikes drottning e.t.c. anmodar härmed alla de som besitter den sköna konsten att författa trevliga artiklar, att ögonblickligen sända dem till Rikets krönikör.

Detta säger vi då det kommit till vår kännedom att det ute i landet finns många bra små nyhetsblad vilka synes vara fulla med roliga och intressanta artiklar, som utan att behöva redigeras kunna publiceras i Nordkronan. Wij haver bl.a fått ta det av den utomordentliga Medeltidningen som man kan läsa om man är bosatt i Theleborg.

Wij uppmanar därmed eder alla att snarast ta kontakt med krönikören. Wij vill härmed också varna eder för den kungliga vreden som kan drabba eder om ni inte lyder en kunglig befallning.

Där I, undersåtar, mån veta eder efter rätta.

Agnes

Öppet brev till Nordrikes folk

Jag, Felix, riksdrots över Nordrikes allmoge, hälsom alla som bygga och bo uti riket, käriligen med vår Herre

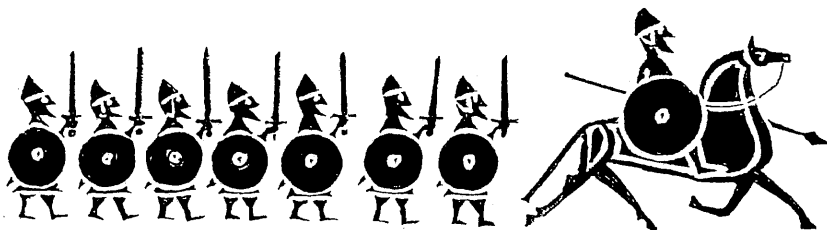
Kära vänner, I vilka inom rikets gränser hava eder boning kallas härmed till konungaval. I anbefalles att uti edra lagsagor rådbråka och begabba, att I före maj månads ände hava i Nordrike kunggjort vilka I vilja föreställa som eder lagsagas önskade och möjliga blifvande konungapar. I vilka hava wiljan att förvalta rikets krona, och inför detta hava spörsmål, må ställa dessa till Kongl.Maj:t.

Lagsaga wilken hava enats i sin sak framföra detta till riksdrots. Detta var och en till efterrättelse lända må.

Datum Malmö 8 februarius, Anno II.

Eder till ödmjukhet och tjänst,

Felix Melanchton

Nordrikes Riksdag i Liunga 26 april

Nordrikes Riksdag går av stapeln den 26 april på Vadstena slott o samband med Liunga Mjödabad. Kallelser till Riksdagen har vid utgivningen av denna tidning skickats ut till registrerade medlemmar. Om Du betalat medlemsavgift för Nordrike till Din lagsaga/härad, och inte fått någon kallelse hem, så beror det på Din lagsaga/härad som inte skickat in aktuell medlemslista, eller inte betalat Din medlemsavgift vidare till Nordrike. Sparka i så fall på dina lokala ämbetsmän. Ge dem en spark från mig också när Du ändå är igång.

Nedan följer en preliminär dagordning, men Riksdagens innehåll beror på vilka förslag, dvs motioner som kommer in från våra medlemmar.

Har Du förslag på hur föreningen kan förbättras så skriv en motion till Riksdagen !

Motioner skickas till Riksdrots Felix Melanchton, se ämbetsmannalistan i tidningen, före påsk.

1. Val av mötesordförande.
2. Val av mötessekreterare.
3. Val av två justeringsmän tillika rösträknare, att jämte ordförande justera mötets protokoll.
4. Upprop samt justering av röstlängd.
5. Fråga om mötets behöriga utlysande .
6. Fastställande av föredragningslista.
7. Fastställande av anslutna föreningar och Nordrikes indelning och gränser.
8. Beslut om samarbetsavtal.
9. Föredragning av styrelsens verksamhetsberättelse och bokslut.
10. Föredragning av revisorernas berättelse.
11. Beslut angående ansvarsfrihet för styrelsen ävensom fastställande av balansräkning.
12. Fastställande av verksamhetsplan och budget för nästföljande verksamhetsår.
13. Fastställande av medlemsavgiften för nästföljande verksamhetsår.
14. Val av ordförande i föreningen.
15. Val av kassaförvaltare i föreningen.
16. Val av fem ledamöter i styrelsen jämte sex suppleanter.
17. Fastställande av ämbeten.
18. Val av ämbetsmän.
19. Val av två revisorer jämte två suppleanter för dessa.
20. Val av valnämnd.
21. Beslut i frågor beredda vid föregående riksdag.
22. Beslut eller hänskjutande till nästa Riksdag av från styrelsen hänskjutna frågor.
23. Beslut eller hänskjutande till nästa riksdag av inkomna motioner.
24. Övriga frågor där beslut ej kan tas.

Väl möt i Liunga !

Riksdrots Felix Melanchton

Vinterfesten på Tureborg i Viken

Vår galne autokrat Ilian lyckades övertala de flesta av oss vikvåringar om att det inte alls skulle vara kallt att sitta i en fängelsehåla uppe i en 1800-talsborg första dagen i februari månad.

Nåväl, vi tänkte servera soppa och glögg att värma oss med till huvudrätt och grillade äpplen till efterrätt.

I ottan på festdagen hämtar Ilian långbord och sedan handlar vi mat under ne brokig färd genom stadens gator. Våra starkaste män bär sedan bord, bänkar, ved och mycket mer uppför det isblanka berget till Tureborg.

Vi flinka kvinnor höll oss i köket där vi skalade potatis, morot, äpple och lök i massor.

Vi hade planerat att ett fackeltåg skulle söka sig mot en uppvärmd fängelsehåla vid halvsjuttiden, men klockan blev närmare åtta innan vi kunde eskortera Hans Majestät och övriga gäster till borgen.

Det var mycket halt men kändes riktigt autentiskt att halka fram i mörkret med bara fackelljus.

Väl upp guideade jag, Alionora runt våra gäster i återstoden av den mäktiga borg som en gång så ståtligt blickat ut över Uddevalla stad.

Bröd, ost, korv och annat tilltugg höll gästernas aptit vid liv medans den mycket kryddstarka soppan kokade över elden på borggården.

Efter maten visade konungen osvs vikvåringar stor uppskattning och ett sköldebrev blev utdelat. Kvällen gick och mycken glögg blev drucken. Var det någon som frös så fick vi känna på Ilians eldsprutning, en föreställning utan dess like.

Efter grillade kaneläpplen, även dessa en aning starka i smaken, dracks det mer glögg medans lady Elaine och Alaydis från Gotvik fyllde salen med vackra sånger.

Det var dans och glam in på nästa morgon och jag tror att alla gick hem lite blåslagna men i det stora hela nöjda med kvällens evenemang. Detta gör vi om till våren !!!

Tack alla gäster för att ni gjorde festen möjlig och tack alla tapra bords- och vedbärare.

tecknar

fru Alionora från Viken

Kvarglöda prylar från ovan beskrivna vinterfest

En liten djup trätallrik

En flat tenntallrik

En träsked med "kvistat" handtag

En nitad bordskniv med träskaft

En mässingsljusstake med fyrkantig fot

En låg tennljusstake med åttakantig fot

Ett svart petflaska-fodral i skinn

En stor och brun fuskskinnpåse med skinnremsor i.

Fru Alionora nås telefonledes 0522-320 01

*Billade du 1397?
Här får du en ny chans att se Erik av Pommern
krönas till unionens konung!*

Med anledning av Kalmarunionens 600 års jubileum vill vi i Arinholm inbjudna till ett helt politiskt medeltidsläger. Vi vill poängtera att detta är ett tillfälle då vi riktar oss till ett gemensamt medeltidsintresse istället för att dela upp oss i grupper!

Lägret kommer att infalla under sju dagar, onsdag 26 juni till torsdag 3 juli. Under den tiden kommer det att vara olika aktiviteter bland annat tornering, krig och en medeltida marknad som börjar tio meter från lägergränsen. Lägret kommer även att ha öppet för mundana besökare några tinnar mitt på dagen de dagar då vi inte krigar eller kämpar om sköna damers gunst.

Kort sagt:

*Ett engångsevenemang utan lika !!

*Bo bra med utsikt över Kalmar slott !!

*Krossa era ärkefiender i torneringarna !!

*Förnedra dem ännu mer i kriget !

Vill du veta mer ? (det är klart att du vill)

Kontakta:

Informationsansvarig:

Aurelius Strategica c/o Johan Sjöbergh

5404 Egby

387 95 Köpingsvik

eller

Johan Sjöberg

Alf Bjerkes vei 7

N-0582 Oslo

Norge

eller ring mig på tel 0708-341 32, 0485-760 04 nästan dygnet runt.

Ni kan även kontakta vår huvudansvarige:

Sia Karlsson 0480-721 15

Vad skall vi kriga om ?????

Kriget under kalmarunionsjubileet behöver ett rafflande tema för bataljerna, något som motiverar till ädla död och kämpaglöd.

För att finna detta tema utlyser vi nu en tävling där du kan vinna en gratis plats i vårt läger under unionsjubileet !

Har du ett bra förslag? kontakta någon Arinholmare, till exempel mig och meddela sensationen !

Eder Aurelius

Från Riksdrotsen

Mellan den 3 och 11 maj kommer Torshelm, lagsaga i Nordrike, att hålla ett evenemang kalla Knäcksbrödskriget. Under samma tid, bara någon mil bort, kommer Attemark, härad i SCA, att hålla ett evenemang kallat Dubbelkriget.

Många medlemmar i nordrike, däribland jag, anser att den bästa lösningen hade varit att föreningarna arrangerat ett gemensamt evenemang. Jag vet också att många inom SCA håller med.

Tyvärr har inte, av olika skäl, ett så nära samarbete mellan Torshelm och Attemark varit möjligt.

Många uppfattar denna situation som olustig, men om en olustig situation föreligger, som inte kan omintetgöras, återstår bara att göra det bästa i saken. Att likt strutsen sticka huvudet i sanden hjälper föga.

Man behöver heller inte tolka den uppkomna situationen som en upptrappning av någon konflikt mellan Nordrike och SCA. Man kan se de båda evenemangen som två olika exempel på medeltida återskapande, ett med kämpalekar som huvudinriktning, det andra med tyngdpunkt på riktverk och bågskytte.

Dessutom kommer enligt uppgift båda evenemangen att erbjuda dagspass, dvs inträde för en dag i sänder. Inget kommer således att hindra boende i de olika lägren att besöka varandra.

Rönt av kan den uppkomna situationen vara till glädje för båda föreningarna, då de vill visa upp det bästa de kan erbjuda.

Riksdrots Falts Melanchton

PANG OCH BOM, DET ÄR EN FÖRETELSE SOM KAN FÖREKOMMA BÅDE I FREDLIGA OCH KRIGISKA SAMMANHANG. MEN HUR BÖRjade DET I GENTILIGEN?

Det är en fråga som ibland brukar dryftas runt bordet i Ölstugan så låt oss försöka reda ut mysteriet med krutet och andra pyrotekniska uppfinningar under tidevarven.

Faktadelarna i denna artikel är framför allt hämtade från Georg w Weingerts publikationer, men även från boken *The compleat alchemist* samt från några tiotal olika artiklar i forskning och framsteg ca ett tjugotal från *Illustrerad vetenskap* och amerikanska tidningen *New science*.

NÄR ANVÄNDES KRUTET FÖR KRIGISKA ÄNDAMÅL, FÖRSTA GÅNGEN?

Det är inte belagt om den engelske kungen Edvard III använde sig av kanoner före slaget vid Crécy 1346. Men då kanoner faktiskt var i bruk vid detta tillfälle så är det ganska troligt att han experimenterat med dem tidigare.

Visserligen så talas det om att just Edvard III i kriget mot skottarna tjugo år tidigare använt sig av något som kallades för crankys of warre, som möjligen var en primitiv föregångare till fältkanonerna. Men vad dessa crankys of warre var mer exakt vet man inte och samtida teckningar ger mycket dunkla och oklara besked.

Trots allt betraktas Crécy som det första slag där kanoner med kulor kommit till användning i strid. De kanoner som här fördes fram vann emellertid ingalunda striden, segern här klarades av genom betydligt tillförlitligare enheter, nämligen båg-skyttefolket.

Detta faktum har dock inte hindrat samtida historieskribare att berätta yvligt och dramatiskt om hur de walesiska kanonbesjäntarna slet och kämpade, och om hur den fruktansvärda elden tvingade Fransmännen på flykten. Sanningen är dock betydligt blygsammare.

Vad som hände var att de gemensamma styrkorna som bildade front i det Franska anfallet väl skrämdes av kanonunderret och vände, men några fysiska skador lyokades kanonkulorna inte åstadkomma.

Bakom de förvirrade gennensatta fanns franskt kavalleri som råkade i panik dock inte i flykt vid det ovana bullret.

Helhetsintrycket visade kanske på fransk retätt, men faktum var att man totalt febräknat sig på vapnets räckvidd, man nådde helt enkelt inte fram till fienden med projektilerna.

Så på 1300-talet fanns det alltså kanoner och kruit.

Men vem hade uppfunnit kruitet?

Var började det ?

Torleif Hvide

Ge bort en prenumeration på Nordkronan !

Prisnedsatt till 130 kronor för 12 nummer.

Betala till pg 34 42 82-9, Medeltidsföreningen Nordrike.

Glöm inte att ange namn och adress på den som skall ha tidningen.

Vid kortare prenumurationsperiod kostar tidningen 50 kronor för tre nummer, 60 kronor för fyra och 90 kronor för sex nummer.

Manusstopp om två veckor !